

Minder hartsterfte in Noordkop

Casper Duin
c.duin@hollandmedicombinatie.nl

Den Helder * Het aantal mensen dat overlijdt aan ziekten van hart en vaatstelsel neemt de laatste jaren sterk af in de Noordkop. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over de doodsoorzaak van inwoners uit de Kop van Noord-Holland. Die zijn globaal onderverdeeld in vier categorieën: kanker, hart- en vaatziekten, ademhalingsziekten en niet-natuurlijke doodsoorzaken.

Tussen 2015 (412) en 2017 (356) zijn er in de Noordkop aanzienlijk minder mensen overleden aan hartproblemen. Volgens cardioloog Hans Boswijk (Schagen) van de Noordwest Ziekenhuisgroep zijn er twee hoofdoorzaken voor de dalende lijn. „Deels komt het door de levensstijl. Meer mensen stoppen met roken. Anderzijds zijn er betere behandelmethodes. Dan kun je denken aan dotteren, maar ook aan het AED-netwerk en verbeterde medicatie. Door voortschrijdende kennis over de behandeling en nazorg is de overlevingskans enorm toegenomen.” Vooral in Hollands Kroon is het aan-

tal personen dat sterft aan hartfalen, -stilstand of -infarct sterk gedaald: van 105 in 2015 naar 76 in 2017. Ook in de gemeenten Texel (van 62 in 2015 naar 46 in 2017) en Schagen (114 in 2016, 96 in 2017) neemt de hartsterfte in rap tempo af. In de gemeente Den

Helder overleden in 2017 in totaal 138 mensen aan ziekten van hart en vaatstelsel. Dat aantal is gelijk aan dat in de periode 2013 - 2015. In 1996 kwamen er nog 196 inwoners van de gemeente om het leven als gevolg van hartziekte.

Hoewel er minder gerookt worden, is het aantal sterfgevallen aan ademhalingsziekten (zoals longkanker en COPD) de laatste jaren fors omhoog gegaan: van 92 in 2014 naar 122 in 2017. De toename komt vooral uit Hollands Kroon, waar tussen 2014 en 2017 liefst twintig inwoners meer overleden aan longziekten (van 19 naar 39). In 2017 stierven 82 inwoners van de Noordkop een niet-natuurlijke dood. Daaronder wordt onder meer ongevallen, zelfdoding en moord en doodslag verstaan.

→ **Stad en Streek 2/3: We leven langer en gezonder in de Noordkop**

Kanker inmiddels doodsoorzaak nummer een

Kanker

Daartegenover staat dat kanker inmiddels de voornaamste doodsoorzaak is in de Noordkop. Boswijk: „Als je naar de cijfers kijkt, zie je inderdaad dat kanker ergens in de voorbije tien à twintig jaar hartziekten heeft ingehaald als doodsoorzaak nummer een.”

We leven langer en gezonder in de Noordkop

Nog vijftien jaar met kleinkinderen * Overgewicht is zorg

Casper Duin

Den Helder * We leven met z'n allen langer en gezonder in de Kop van Noord-Holland. „De hoeveelheid werk en patiënten is niet minder geworden, maar ons werk is wel veranderd”, meent NWZ-cardioloog Hans Boswijk.

Het is deze donderdag dan ook een drukte van jewelste in het hart-/longcentrum in het Noordwest Ziekenhuis in Alkmaar, waar we hebben afgesproken. Een spreekkamer is nauwelijks voorhanden, binnen gaat de 'pieper' herhaaldelijk. „De afdeling ligt helemaal vol”, vertelt hij. „Kijkend naar de cijfers is hartsterfte in de regio zeker afgenomen, maar dat wil niet zeggen dat er minder hartpatiënten zijn. Alleen lopen ze nu vaker levend en blij de deur weer uit.”

Omwenteling

Het is voor Boswijk de grootste omwenteling in zijn baan. „Rond 1900 lag de levensverwachting op 45 jaar voor mannen en vrouwen. Nu is dat tachtig jaar. Onder meer dankzij de technologische vooruitgang. We kunnen zoveel tegenwoordig. In dit vak weet je dat je met de dood te maken krijgt. Uiteindelijk moet iedereen ergens aan dood gaan. Nu kunnen we een patiënt bijvoorbeeld nog vijftien levensjaren bezorgen, waarin hij of zij nog kan genieten van de kleinkinderen. Prachtig toch? We doen meer aan preventie en nazorg. Ons werk is daarin enorm veranderd

in de laatste decennia.” Vooral door verbetering van levensstijl en medische doorontwikkeling sterven steeds minder hartpatiënten, zo meent Boswijk. „Met levensstijl doel ik dan met name op het stoppen met roken. Je ziet dat er steeds minder mensen roken. Door het verbod in de horeca, de prijs van sigaretten of de plaatjes op de pakjes. Nicotine veroorzaakt niet alleen hartproblemen, maar verhoogt ook de kans op long- en blaaskanker.”

Stents

„Daarnaast is de hartzorg verbeterd”, vervolgt hij. „Door het dotteren, waarbij we stents plaatsen. Een soort veertje dat de vaatwand ondersteunt. Heb je hoge bloeddruk, dan is daar een goed medicijn voor. Hetzelfde geldt voor hoog cholesterol. Daarnaast heb je natuurlijk nog de uitstekende ambulancezorg en het gebruik van hartdefibrilators, de AED's. Het AED-buurtnetwerk waarbij mensen een bericht op hun telefoon krijgen als er in hun omgeving iemand een hartaanval heeft, is een grote vooruitgang. Veel patiënten die voorheen een hartaanval of

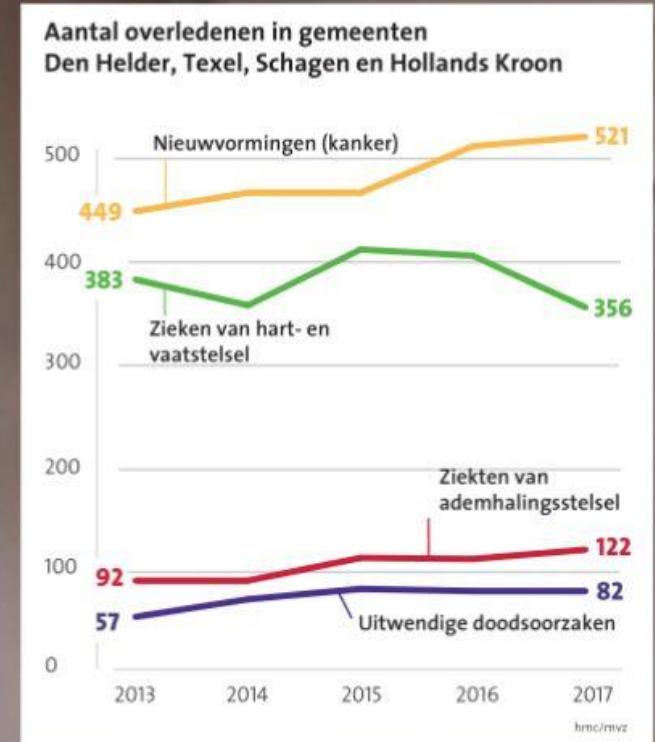
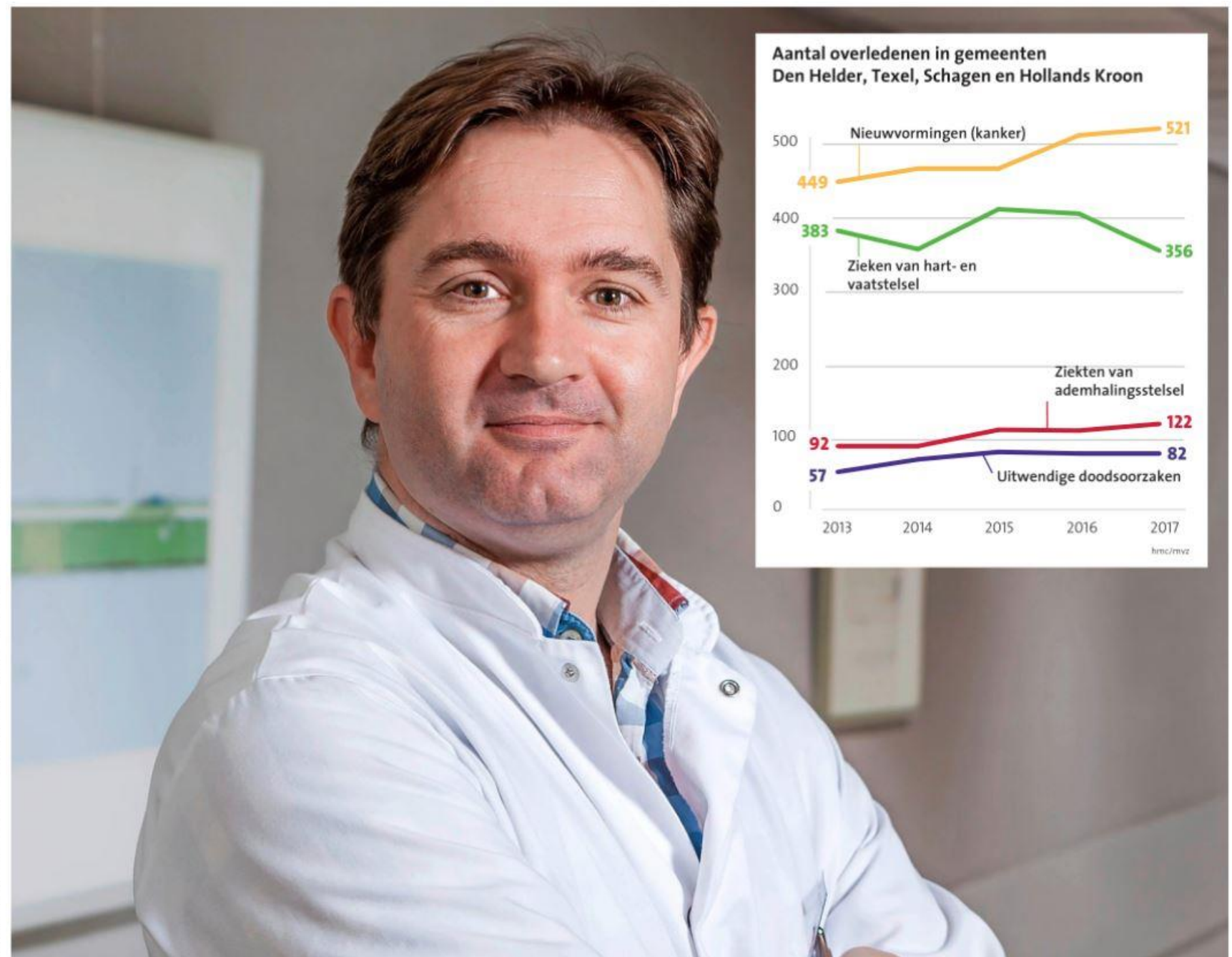
-stilstand overleefden, stierven later alsnog aan de gevolgen hiervan. Dat gebeurt in mindere mate. De nazorg is ook verbeterd. Met informatie over wat thuis wel en niet te doen. Vroeger lag je twee weken in een ziekenhuisbed. Daar ga je je niet gezonder van voelen, is onze opvatting nu. En het is niet nodig. Na twee dagen staat men weer buiten. Dat is wennen en omgaan met angst. Dat begrijpen we, maar het is het beste.”

Rek

Desalniettemin wil Boswijk niet helemaal victorie kraaien over de almaar dalende lijn van hartsterfte in de wijde omtrek. „Natuurlijk is het mooi. Cijfers fluctueren echter. Ik vraag me af hoeveel rek er nog inzit. In Den Helder stierven in 2017 138 mensen aan hartziekten. Ik zie dat getal niet zomaar honderd worden. Het kan zelfs wel iets stijgen. Een van de gevaren is dat mensen steeds zwaarder worden. Dat is dan weer een slechte levensstijl. Die groep doet het effect van de niet-rokers als het ware teniet.”

„Bovendien krijg je te maken met de dubbele vergrijzing. Er komen steeds meer oudere mensen en de mensen wordt almaar ouder. Dat is een grote groep, die de komende decennia de cijfers omhoog kunnen stuwten. Want we krijgen uiteindelijk allemaal wat. Alzheimer, kanker, hartziekte of wat dan ook. En hoe gaat het Rijk om met de stijgende zorgkosten? Dat is een essentiële vraag voor de nabije toekomst.”

'Uiteindelijk moet iedereen ergens aan dood gaan'

Cardioloog Hans Boswijk: „Vroeger lag je twee weken in een ziekenhuisbed. Daar ga je je niet gezonder van voelen, is onze opvatting nu.”

FOTO: NWZ